

Resultater på Økonomiudvalgets område 2018-2020

Januar 2020

Indhold

Introduktion	1	Udviklingsforum Nordals	11
Udvalgets arbejde med Byrådets Vision og Planstrategi 2018-2021	1	Byrådets fyrtårnsprojekter - Byens Havn	12
Resultater og status på Økonomiudvalgets områder i 2018-2020	2	Bæredygtighed og Project Zero	12
Kommuneplan, områdeinitiativer og befolkningsudvikling	2	Tour de France	14
Borgerinddragelse og nærdemokratiindsatsen	3	Lufthavn	14
Grænseoverskridende samarbejde	3	Organisation og medarbejdere	15
Køb og salg af fast ejendom/jord	4	Sygefravær	15
Redningsberedskab	5	Personale og organisation	17
Informationsteknologi, kommunikation og information	6	Økonomi	18
Indkøb, udbud og erhverv	7		
Covid-19 epidemien i 2020	8		
Kommunens økonomiske planlægning	9		
Lån/garantistillelse	10		
Sydlig lillebæltsforbindelse	10		
Byrådets fyrtårnsprojekter - Nordals Ferieresort	11		

Introduktion

Forvaltningen har udarbejdet en status på Økonomiudvalgets resultater for 2018- 2020.

Der gives en status på de områder, som Økonomiudvalget varetager den umiddelbare forvaltning af, jævnfør styrelsesvedtægten, samt en status på de større strategiske projekter, der er forankret i Økonomiudvalget.

Udvalgets arbejde med Byrådets Vision og Planstrategi 2018-2021

Byrådets Vision og Planstrategi for 2018-2021 blev politisk godkendt af Byrådet d. 3. oktober 2018. Vision og Planstrategien 2018-2021 indeholder Byrådets overordnede visioner og målsætninger for kommunens udvikling i byrådsperioden 2018-21. Vision og Planstrategi skaber sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med.

Økonomiudvalgets arbejde og resultater har sit udgangspunkt i Byrådets Vision og Planstrategi for 2018-21 og bidrager til opfyldelse af Kommunens vision og målsætninger.

Økonomiudvalget har ikke mindst haft fokus på Byrådets tre fyrtårnsprojekter – Byens Havn, ProjectZero og Nordals Ferieresort. Der gives i det følgende en status på fyrtårnsprojekterne.

Resultater og status på Økonomiudvalgets områder i 2018-2020

Kommuneplan, områdeinitiativer og befolkningsudvikling

Kommuneplanen for 2019-2031 blev politisk godkendt af Byrådet i december 2019. Kommuneplanen er kommunens overordnede plan for at skabe vækst og udvikling i de næste 12 år. Den lægger rammen for at virkeliggøre Byrådets visioner, ligeledes danner den grundlag for Sønderborg Kommunes administration. I forbindelse med konkret sagsbehandling og lokalplanlægning, bliver der taget hensyn til de langsigtede mål.

Planstrategitillæg 2019 "Udvikling i kystnærhedszonen 2019" blev politisk godkendt i november 2019. Planstrategitillægget er udarbejdet for at kunne søge Erhvervsstyrelsen om at udlægge og omplacere sommerhusområder samt udpege udviklingsområder i kystnærhedszonen. Planstrategitillægget understøtter den fremtidige udvikling af kommunen, herunder et af kommunens tre fyrtårnsprojekter, Nordals Ferieresort.

Boligområdet Nørager og Søstjernevej m.fl. blev defineret som en hård ghetto, da ghettolisten blev offentliggjort i december 2020. Sønderborg Kommune har sammen med Sønderborg Andelsboligforening (SAB) igangsat en række indsatser for at sikre en positiv udvikling i området, blandt andet i forhold til beboernes tilknytning til arbejdsmarkedsområdet. Strategien "Et Danmark uden parallelsamfund – ingen ghettoer i 2030" og den deraf følgende lovgivning betyder, at der for hårde ghettoer skal udarbejdes en udviklingsplan, der beskriver hvordan andelen af familieboliger reduceres til 40 pct. i 2030, medmindre der kan opnås dispensation til en større andel. Økonomiudvalget blev den 22. april 2020 orienteret om procesplanen for arbejdet med parallelsamfundstindsatsen og har den 18. november 2020 godkendt den videre proces for udarbejdelsen af en dispensationsansøgning og en udviklingsplan for området. Der er endvidere ved at blive udarbejdet et værktøj til boligsocial monitorering i, som gør det muligt at følge udviklingen i by/boligområder i Sønderborg Kommune.

Indbyggertallet i Sønderborg Kommune er faldende. Rapporten "Attraktivitet og lokalområder – Sønderborg Kommunes Befolkningsudvikling 2019", der blev udarbejdet i 2020, klarlægger og giver nogle bud på, hvad der ligger bag det faldende indbyggertal i Sønderborg Kommune. Økonomiudvalget godkendte d. 19. august en række initiativer, med henblik på at understøtte en positiv befolkningsudvikling i Sønderborg Kommune. Anbefalingerne for det videre arbejde har tæt sammenhæng til Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21, hvor fokus blandt andet er på at skabe bæredygtige byer og lokalsamfund samt satse på uddannelse og udvikling af erhvervsservice i topklasse, som kan bidrage til at tiltrække nye virksomheder og dermed arbejdspladser. En forudsætning for at kunne understøtte en positiv befolkningsudvikling i Sønderborg Kommune er fastholdelse og tiltrækning af borgere.

Borgerinddragelse og nærdemokratiindsatsen

Et af fokusområderne i Byrådets Vison 2018-21 er *Bæredygtige byer, lokalsamfund og fælleskaber*. Målet er at sikre det bedste mulige grundlag for en borgernær og inkluderende politikudvikling.

Der er stort fokus på dialog og borgerinddragelse i kommunens opgaveløsning og politikudvikling. Blandt andet kan nævnes:

- at borgerinddragelse er en af de fire strategiske pejlemærker i arbejdet med AlsFynBroen
- der er øget fokus på afholdelse af borgermøder i forbindelse med lokalplaner, større projekter m.m.
- der er tæt dialog med og aktiv inddragelse af virksomhederne i forbindelse med indsatser i positioneringsplanen og handleplanen "Erhvervsservice i topklasse vers. 2.0 – 2019-2022"

En vigtig del af Sønderborg Kommunes arbejde med borgerinddragelse sker via Landsbylaugene. Landbylaugene er landbyernes samlende enhed og talerør til omverdenen. Samtidig er de også den samlende enhed for landbyborgerne, foreningerne, erhvervslivet og andre interessegrupper. Landsbylaugene mødes ca. 4 gange årligt i det frivillige organ Landsbyforum. Landsbylaugene understøttes af Sekretariatet for Landdistrikter under Bæredygtighed, Natur & Landdistrikter. Her ydes bl.a. sparring omkring udvikling og gennemførelse af de lokale udviklingsplaner samt støtte i forbindelse med ekstern fundraising og ansøgninger til puljerne under Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer. Hjemmesiden www.sonderborgkom.dk er blevet opdateret i forhold til indhold og layout. Hjemmesiden fungerer som den fælles kommunikationsplatform for landsbylaugenes hjemmesider og forvaltningen.

Mange frivillige borgere yder en kæmpe indsats som led i kommunens velfærdsydelser. Økonomiudvalget besluttede tilbage i marts 2019, at Sønderborg Kommune skal ulykkes- og ansvarsforsikre denne gruppe af borgere, der yder en frivillig indsats. Forsikringsordningen trådte i kraft i 2020 og sker i dag via Sønderborg Kommunes selvforsikring.

Grænseoverskridende samarbejde

Sønderborg Kommunes grænseoverskridende samarbejde foregår hovedsageligt i to fora: Region Sønderjylland-Schleswig og Grænsetrekanten.

Region Sønderjylland-Schleswig arbejder med områderne: arbejdsmarked, kultur, sprog og grænse regional udvikling. Den vigtigste opgave er at intensivere samarbejdet generelt hen over grænsen. På grund af Corona-krisen var sekretariatet lukket i tidsrummet 13.3. til 27.5.2020 og en del møder og aktiviteter fandt ikke sted eller blev gennemført på andre måder. Infocentret er et servicetilbud af Region Sønderjylland-Schleswig til grænsependlere, virksomheder og andre. Infocentrets medarbejdere vejleder alle, som vil arbejde på den anden side af grænsen eller vil bosætte sig der. Trods Corona-krisen var der i alt 1708

henvendelse i første halvår 2020 (2012 henvendelser i første halvår 2019 og 3.100 i hele 2018). På kulturområdet fungerer <https://www.kulturfokus.dk/>, som den fælles portal, der beskriver projekter og ansøgningsmuligheder. En af de tilbagevendende succeser, blandt mange andre, er Folkbaltica festivalen. Sønderborg Kommune har sagt ja til at forlænge Kulturaftalen Sønderjylland-Schleswig frem til 2024. Den nye kulturaftale har hovedfokus på børn og unge, og fokuserer på to indsatsområder: Rum til fællesskaber og Fælles om kulturarv. Den første grænseoverskridende kulturaftale blev indgået i 2012. Næste aftale foregik i årene 2017-2020, og nu er en ny aftale for 2021-2024 ved at blive godkendt af parterne. Aftaleparterne er den danske kulturminister og Kulturregion Sønderjylland-Schleswig, som består af Region Syddanmark, de fire sønderjyske kommuner, Stadt Flensburg, Kreis Nordfriesland og Kreis Schleswig-Flensburg.

Grænsetrekanten er et samarbejde mellem Flensburg by, Aabenraa Kommune og Sønderborg Kommune, der har til formål at skabe udvikling og vækst i Grænsetrekanten. Samarbejdet fokuseres indenfor følgende overordnede emner: Erhvervsudvikling, Infrastruktur, Turisme og Erfaringsudveksling mellem forvaltningerne. Grænsetrekanten lancerede i 2019 dokumentet "Grænsetrekantens Havne", som synliggør potentialet for at styrke samarbejdet om og en fælles udvikling af de tre byers havne. Desuden modtog projektet "Blomster bygger broer - Blumen Bauen Brücken" en bevilling på ca. 14 mio. kr. fra Interreg. Projektet blev lanceret i efteråret 2020 og fortsætter indtil december 2022.

Fejringen af Genforeningen skulle fylde meget i 2020 med ca. 1000 arrangementer i Danmark og 100 i Tyskland, hvoraf enkelte er fællesarrangementer mellem landene. På grund af Corona-krisen blev mange arrangementer flyttet til 2021.

Det nuværende Interreg 5a har uddelt for € 90 millioner til projekter i perioden 2014-2020. Programmet administreres på dansk side af Region Syddanmark, og man er i gang med forhandlinger med EU-kommissionen om næste fase.

Køb og salg af fast ejendom/jord

Økonomiudvalget forholder sig løbende til kommunens portefølje af jord og bygninger, med henblik på at understøtte bosætningsstrategien og erhvervsfremmestrategien, sikre finansiering af strategisk jordkøb og byggemodning, samt løbende optimere på kommunens driftsudgifter i forbindelse med kommunale arealer og bygninger.

Økonomiudvalget har i 2018-2020 godkendt en række køb og salg af jord og ejendomme.

- Køb af jord og bygninger

Af større sager kan blandt andet nævnes: Køb af ejerandele på Alsion, køb af 10,5 hektar erhvervsjord i Ragebøl, køb af jord til udvikling af boliggrunde i Vester Sottrup, ved Amtsvejen 11 i Nybøl og ved Blansskovvej 1, køb af jord til udvidelse af Diamanten i Fynshav, køb af Voldgade 3, køb af jord ved Påkjær Vænge til adgangsvej, køb af jord til parkeringsplads ved Sandvig, køb af Smedegade 14, Blans til boligudvikling. Køb af Storegade 47,

Skomagergade 10 og 12, Bækgade 10 og Oksbølvej 36 i Nordborg, Smedegade 21 i Ketting og bygningen på Sundgade 11 i Sønderborg til byomdannelse, samt areal ved Agervang i Sønderborg og Palævej 10, Augustenborg til udviklingsformål.

- Salg af jord og bygninger

Af større sager kan blandt andet nævnes: Salg af areal ved Gerlachsgade, P-huset ved Nørre Havnegade, dele af Sønderborg Kaserne og Ringriderpladsen, Broballe Brandstation, Der er også solgt ejendommen på Oksbøl Søndergade 7 og 9. Af tidligere institutionsbygninger er solgt Ullerrup tidligere børnehave, Rosenvej i Ullerup, Augustenborg Landevej 79 i Ulkebøl, Sandmarken 3 i Nybøl, Agtoftsvej 18 i Ulkebøl samt Brorsonsvej 1 og 1a , lærerboligen på Bakkensbro 13, Ullerup og ejendommen på Peblingestien 1, Nordborg.

Der er udbudt nye udstykninger på Højløkke i Rinkenæs, Borggårdsvænget i Nybøl og udstykningen ved Johannes Johannsens Vej i Vester Sottrup er klar umiddelbart efter årsskiftet 2020/21. Der er lokaliseret attraktive centralt beliggende småarealer i både Broager, Gråsten og Sønderborg, som er udbudt til salg som byggegrunde.

I budgetaftalen 2017-2020 blev det besluttet at sælge de af kommunens arealer, som ikke indgår i planerne for fremtidens udvikling af erhverv og bosætning i kommunen. Projektet lukkes ved udgangen af året og der er i alt solgt arealer for ca. 7 mio. kr, som er anvendt til opkøb af arealer og ejendomme med strategisk beliggenhed.

Redningsberedskab

I oktober 2019 blev en ny brandstation indviet på Kegnæs. Sønderborg Kommune lejede gennem mange år en del af ejendommen beliggende på Nørre Landevej 58, Kegnæs, Sydals, hvor Kegnæs frivillige brandværn havde til huse. Den 24. november 2016 brændte dele af bygningen. Efter en afklaringsproces i forhold til mulige placeringer af Brandstationen købte Sønderborg Kommune ejendommen for en købesum på 100.000 kr. Byrådet godkendte den 29. august 2018 anlægsprojektet Kegnæs Brandstation på 2.8 mio. kr.

Beredskabet har i 2020 skulle navigere i en omskiftelig hverdag med Covid-19, herunder implementere diverse restriktioner og arbejdsgange, for at sikre et fortsat robust beredskab for kommunens borgere.

På Beredskabskommissionens møde i oktober 2018 godkendte man budget 2019-2022, der viste en forventet fremadrettet overskridelse af budgettet med ca. 4 mio. kr. I april 2019 godkendte Økonomiudvalget på baggrund heraf en ekstrabevilling til beredskabet på 3 mio. kr. Den forventede manko på 1 mio. kr. skulle herefter håndteres inden for egne rammer. På baggrund af ekstrabevillingen og et internt arbejde med omprioriteringsforslag er forventningen nu, at budgettet for 2020 overholdes. Der er fortsat fokus på at tilrette økonomien for fremadrettet at have et budget i balance, med fokus på beredskabets kerneopgaver

Byrådet godkendte august 2020 beslutningsoplægget for et logistik- og servicecenter som Brand og Redning bliver en del af. Samlingen af flere enheder på én lokation forventes at understøtte et robust deltidsberedskab.

Byrådet godkender en revideret dimensioneringsplan for Sønderborg Kommunes redningsberedskab i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, dog mindst én gang i hver byrådsperiode. Byrådet vedtog den 29. juni 2016 den gældende plan. Derfor har Sønderborg Brand og Redning gennem 2020 arbejdet med en ny dimensioneringsplan. Processen har været forankret i Beredskabskommissionen, der i maj havde en temadrøftelse om visionen for Sønderborg Kommunes Beredskab. Den risikobaserede dimensioneringsplan forventes godkendt i Beredskabskommissionen i februar 2021 med henblik på godkendelse i Byrådet i marts 2021.

Informationsteknologi, kommunikation og information

Handleplan for kommunikation blev godkendt af Byrådet den 3. oktober 2018. Implementering af handleplanen skal sikre en effektiv og strategisk kommunikation i Sønderborg Kommune, hvor Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21 med de seks fokusområder skal danne rammen. Der er arbejdet med fire indsatsområder i kommunikationsindsatsen.

1. Strategisk kommunikation med udgangspunkt i vision og planstrategi
2. Effektiv kommunikationsindsats
3. Styrket intern kommunikation
4. Implementering af ny designguide

Direktionen har i juni 2019 godkendt anbefalingen om at videreføre indsatsen med at automatisere administrative processer ved hjælp af robotteknologi. Økonomiudvalget blev orienteret om indsatsen d. 25. september 2019. Der er på den baggrund nedsat et RPA-automatiseringsteam forankret i Økonomiforvaltningen under Strategi og Udbud. Teamet arbejder, i samarbejde med forvaltningerne, med udvikling af robotter til automatisering af administrative processer.

Sønderborg Kommune arbejder som de øvrige kommuner i landet med implementering af de nye monopolbrudssystemer. Projekterne i monopolbruddet skal frigøre kommunerne fra KMD's monopol på it-løsningerne på kontanthjælp, sygedagpenge og sagsoverblik. Derudover arbejder Sønderborg Kommune aktivt med implementering af de øvrige nationale digitaliseringsprojekter som bl.a. Aula, Borgerblikket, KOL/telemedicin, Grunddataprogrammet osv.

Hvert år forelægges Direktionen og Økonomiudvalget en samlet portefølje over de digitaliseringsprojekter, der forventes gennemført i det efterfølgende år. Digitaliseringsporteføljen udarbejdes i tæt samarbejde mellem forvaltningerne og Digitalisering.

Efter implementering af GDPR i maj 2018 har der været stort fokus på den fortsatte implementering af indsatsen omkring informationssikkerhed. Der er blandt andet blevet gennemført awareness kampagner i tæt samarbejde med forvaltningerne, ligesom der er oparbejdet en struktureret tilgang til arbejdet med den løbende drift og kontrol. Databeskyttelsesrådgiveren udarbejder årligt en statusrapport, der fremadrettet forelægges Økonomiudvalget.

Indkøb, udbud og erhverv

Alle udbud på varer- og tjenesteydelser i Sønderborg Kommune håndteres med udgangspunkt i kommunens Indkøbs- og Udbudspolitik, som er godkendt i Byrådet i oktober 2016. I Indkøbs- og Udbudspolitikken gælder følgende tre målsætninger i forbindelse med gennemførelse af udbud:

- Effektivitet (bedst og billigst)
- Bæredygtighed
- Understøttelse af det lokale erhvervsliv

Hvert år forelægges Direktionen og Økonomiudvalget en prioriteret udbudsplan for det efterfølgende år. Det gælder for kommunens egne udbud samt for relevante udbud i kommunens eksterne indkøbsfællesskaber, KomUdbud og SKI.

Det fremgår også af Indkøbs- og Udbudspolitikken, at Sønderborg Kommune ønsker at understøtte social bæredygtighed og anvendelse af sociale klausuler. Med henblik på at understøtte unges mulighed for praktikpladser og medvirke til et øget antal praktikpladser, er Sønderborg Kommunes vejledning omkring brug af sociale klausuler i kommunens udbud blevet revideret i 2019 og indarbejdet i relevante kontrakter og udbud.

Som en del af kommunens fokus på effektivisering, har forvaltningen gennemført en analyse af standardisering af varekategorier på udvalgte aftaler. Resultatet er forelagt Direktionen d. 2. marts 2020 og forvaltningen arbejder i 2020 videre med yderligere analyse af kategoristandardisering i 2021.

Der er 2019/2020 blandt andet gjort en særlig indsats inden for bygge- og anlægsbranchen for at få fortsat og udvidet den dialog, der allerede er mellem parterne på dette område. Det forventes, at dette arbejde resulterer i et oplæg til en bred partnerskabsaftale om et styrket samarbejde, der skal bidrage til at flere unge og ledige fra Sønderborg Kommune søger optagelse på en erhvervsuddannelse indenfor bygge- og anlægsbranchen og finder en læreplads. Dette skal medvirke til at sikre, at bygge- og anlægsbranchen nu og i fremtiden har kvalificeret arbejdskraft. Parterne bag aftalen har ad flere omgange i 2019 og 2020 mødtes for at

lande den præcise tekst. Parterne bag aftalen har været konstruktive, og der er en bred repræsentation som vil kunne sikre og understøtte en række gode indsatser i Sønderborg. Dog kunne der ikke opnås enighed om den endelige udgave af partnerskabsaftalen. Parterne fortsætter dialogen i 2021.

Aftaleparterne bag budgetforliget 2020-23 ønsker at undersøge mulighederne for og konsekvenser af at indkøbe fairtradeprodukter. Forvaltningen fremlægger en beskrivelse af muligheder for indkøb af fairtrade produkter primo 2021.

Af øvrige erhvervsrelaterede resultater på Økonomiudvalgets område, kan nævnes:

- Byggesagsgebyrer

Taksten for byggesagsgebyrer er halveret i 2018 og bortfaldt helt fra og med 2019.

- Garantistillelse ved byggeprojekter.

Grænserne for hvornår der kræves entreprenørgarantistillelse lempes, hvilket er med til at forbedre rammevilkårene for de små og mellemstore virksomheder, som er en af de strategiske indsatser, jævnfør handleplanen "Erhvervsservice i topklasse 2".

Covid-19 epidemien i 2020

2020 har været et helt særligt år grundet Covid-19 epidemien. For at støtte op om det danske erhvervsliv indgik Regeringen og KL en aftale, der blandt omhandlede en mulighed for at rykke anlægsinvesteringer frem til 2020. For at likviditeten ikke skulle begrænse kommunernes mulighed for at fremrykke aktiviteterne, blev der afsat to lånepuljer. Regeringen satte på den baggrund ekstraordinært i 2020 kommunerne fri af det aftalte anlægsloft mellem regeringen og KL.

For at støtte op om det lokale erhvervsliv i 2020 og sikre gennemførelse af vigtige anlægsprojekter, har Sønderborg Kommune i 2020 søgt og fået lånedispensation til 37 projekter, som byrådet har besluttet at igangsætte, på samlet 400 mio. kr. Dertil kommer kommunens ordinære anlægsbudget i 2021 på over 100 mio. kr.

Byrådet har valgt at udnytte muligheden for at lave massive investeringer i kommunens kerneopgaver på børneområdet, ældreområdet, sundhed, infrastruktur og vedligeholdelse. Der bygges også for fremtiden gennem en lang række udviklingsprojekter på Kær Vestermark samt bedre forhold for forenings- og kulturlivet. Renovering af Reimers-Skolen og Havnekontoret, nye daginstitutioner i Augustenborg og Hørup, opførelse af nyt logistik- og servicecenter, renovering af

Møllestedgård, handicapvenlig badebro og andre projekter på Kær Vestermark samt renovering og indretning af kasernen til foreningernes hus. Det er blot nogle af de 37 projekter, som Byrådet har besluttet at igangsætte.

Udover fremrykning af anlægsprojekter, satte Sønderborg Byråd gang i en række lokale tiltag, for at afhjælpe økonomiske og praktiske udfordringer hos borgere, lokale samarbejdspartnere, virksomheder, foreninger og andre lokale aktører.

Sønderborg kommune satte ligeledes, i den kommunale organisation, gang i et koordinerende arbejde omkring håndtering af konsekvenserne af Covid-19 epidemien, med henblik på at sikre velfærdsydelse og yde borgere og virksomheder assistance.

Kommunens medarbejdere har ydet en ekstraordinær indsats og arbejdet under vanskelige forhold i store dele af 2020. Mange medarbejdere har arbejdet med at passe blandt andet de ældre og syge, under skærpede retningslinjer, folkeskolelærere har skulle omlægge hele deres undervisningsform, rengøring har været opprioriteret, mens andre har været hjemsendt for at passe deres arbejde fra et måske mindre optimalt hjemmekontor. Ingen har haft et normalt eller optimalt arbejdsliv i 2020, men alle opgaver er blevet løst med et primært fokus på borgere og virksomheder.

Kommunens økonomiske planlægning

Økonomiudvalget varetager kommunens økonomiske planlægning og udarbejder forslag til årsbudget.

Økonomiudvalget udarbejder forud for årets budgetproces en budgethandleplan. Budgethandleplanen har to overordnede formål:

1. beskrive rammerne for det kommende budgetarbejde.
2. beskrive konkrete elementer, der kan sikre et fortsat bæredygtig økonomi i overensstemmelse med de økonomiske pejlemærker.

Økonomiudvalget fremlægger forslag til årsbudget. Efterfølgende godkender Økonomiudvalget en udmøntningsplan, som er udvalgenes værktøj til opfølgning på udmøntning og konkretisering af budgetaftaler. Udvalget følger løbende udmøntningen af budgetaftalerne.

For at sikre et fortsat omkostningsfokus og en fortsat bæredygtig økonomi i tråd med kommunens økonomiske pejlemærker, er der i 2018, 2019 og 2020 igangsat en række analyser, der skal skabe mulighed for potentielle effektiviseringer og budgetreducerende tiltag. Flere analyser er afsluttet og har mundet ud i reelle effektiviseringer og budgetreduktioner, mens andre analyser fortsat er i proces.

I forbindelse med budgetvedtagelsen i 2018-2020, er der indarbejdet varige besparelser og effektiviseringer på tværs af kommunens fagområder for ca. 20 mio. kr. fra 2018 (hvoraf 13 mio. kr. vedrører overførselsområdet), ca. 35 mio. kr. fra 2019 (hvoraf 15 mio. vedrører overførselsområdet), ca. 40 mio. kr. fra 2020 (hvoraf 7,7 mio. kr. vedrører overførselsområdet) og ca. 15 mio. kr. fra 2021 stigende til 93 mio. kr. i 2025.

I 2020 har der været et særligt fokus på forebyggelse af økonomisk kriminalitet. De forskellige elementer, der indgår i Sønderborg Kommunes setup, der skal forhindre og opdage svig, er blevet evalueret og opdateret. Endvidere er der gennemført en række specifikke og tværgående indsatser, blandt andet ekstra kontroller og uanmeldte revisionsbesøg.

Lån/garantistillelse

Sønderborg Kommune understøtter udviklingen i Sønderborg Kommune i form af godkendelse af lån og garantistillelse for lån, overfor en række foreninger m.m.

Der er i 2018-2020 blandt ydet lån/stillet lånegaranti overfor Nordals Idrætscenter, Nordborg Golfklub, Rinkenæs Vandværk, Sønderkov Kollegiet, Kultur- og Idrætscenteret Diamanten i Fynshav, Oksbøl Sogns vandforsyning m.fl.

En række rente- og afdragsfri lån, optaget før kommunesammenlægningen, er vedtaget konverteret til anlægstilskud. Muligheden for at flere lån kan omfattes undersøges af forvaltningen. Med konverteringen af lånene opnås en administrativ forenkling for både Sønderborg Kommune og låntagerne.

I 2019 er der endvidere godkendt en opdatering af retningslinierne for kommunens udstedelser af lån og garantier.

Sydlig lillebæltsforbindelse

Siden 2017 har der eksisteret en samarbejdsaftale mellem Sønderborg Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune med henblik på at fremme etableringen af en fast forbindelse mellem Als og Fyn. Byrådet besluttede den 21. februar at forlænge aftalen til at omfatte perioden 2020-2021.

I løbet af projektets første tre år er der blevet etableret en komité, som blandt andet omfatter Dansk Industri, Dansk Metal, en lang række virksomheder samt borgmestre og folketingspolitikere. På Christiansborg er der officiel støtte til en forundersøgelse fra S, R, V, K, DF og Ny Borgerlige. Ikke mindst på den baggrund er det forventningen, at en forundersøgelse af AlsFynBroen bliver en del af den kommende infrastrukturaftale i 2021.

Vejdirektoratet publicerede i marts 2019 en rapport om projektet, som bekræftede hidtidige positive analyser. Blandt andet har AlsFynBroen en solid samfundsøkonomi. I forhold til Sønderborg Kommune viser beregninger, at forbindelsen har en nettonutidsværdi på godt 7 mia. kr.

Denne faste forbindelse har under alle omstændigheder lange udsigter. Det er derfor positivt, at der tilsyneladende er politisk vilje til at se på hurtigere, hyppigere og grønnere færger på ruten Bøjden-Fynshav allerede fra 2024 som et første skridt på vejen mod en fast forbindelse.

Hjemmesiden www.alsfynbroen.dk blev lanceret i 2017.

Byrådets fyrtårnsprojekter - Nordals Ferieresort

Nordals Ferieresort er videreført som fyrtårnsprojekt i Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21.

Nordals Ferieresort planlægger i første etape at etablere 500 ferieboliger, vandland, restauranter, indkøbsmuligheder, et strandområde med promenade og havbad mm. Resortet udvikles med fokus på rekreative naturoplevelser og bæredygtighed. Det forventes, at resortet vil tiltrække mere end 200.000 turister til Nordals årligt, samt skabe ca. 300 nye arbejdspladser i området. I anden etape er der mulighed for etablere yderligere 100 ferieboliger og 200 sommerhuse.

Sønderborg Kommune har i 2019 solgt Kommunens kapitalandele i udviklingsselskabet bag Nordals Ferieresort til de to private parter i udviklingselskabet; Linak Holding A/S og Mads Clausens Fond. Efter kommunens udtrædelse af Udviklingsselskabet d. 29. juni 2019, er Kommunens engagement afgrænset til myndighedsopgaver i forbindelse med planlægningsprocessen og byggesagsbehandlingen, samt udmøntning af de 100 mio. kr., som Byrådet i budget 2019 har bevilget til offentlig infrastruktur, offentlige oplevelsesstier, strandpromenade og oplevelsespier således, at området omkring ferieresortet bliver tilgængeligt og til glæde for alle turister og indbyggere på Als. Den private investering i projektet er på 1,2 mia. kr.

Igangsættelse af planprocessen for Ferieresort Nordals blev godkendt af Teknik- og Miljøudvalget den 3. december. 2019. Processen omkring plangrundlaget, VVMtilladelse samt byggetilladelse forventes at være tilendebragt i løbet af 2021. Erhvervsministeren har i afgørelsedateret 6. november 2020 forlænget tilladelsen af 9. november 2015 efter forsøgsordningen for kyst- og naturturisme til projektet Nordals Ferieresort med to år. Resortet forventes at kunne åbne i 2024.

Udviklingsforum Nordals

Ved vedtagelsen af budget 2020 har et enigt Byråd besluttet at afsætte 8 mio. kr. til prioritering af udviklingstiltag på Nordals. Byrådet har endvidere besluttet at etablere et Udviklingsforum Nordals, forankret i Økonomiudvalget, og med aktører fra Nordals. Udviklingsforum skal med fokus på hele Nordals udarbejde en masterplan for Nordals med konkrete, prioriterede initiativer frem mod 2025. Masterplanen, der udvikles i tæt samarbejde med foreningsrepræsentanter fra Nordborg, Guderup og Havnbjerg, præsenteres for Økonomiudvalget i marts 2021.

Byrådets fyrtårnsprojekter - Byens Havn

Byens Havn er videreført som fyrtårnsprojekt i Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21.

Arbejdet med at realisere Frank Gehrys masterplan er ved at være afsluttet. Der bliver i alt investeret 1,52 mia. kr. af private og 0,24 mia. kr. af Sønderborg Kommune i havneområdet.

I løbet af 2018 og 2019 er:

- Hotel Alsik med Point of View åbnet,
- Alssundkollegiet taget i brug,
- Bitten og Mads Clausens Plads samt Kunsthalpladsen er færdige
- omlægningen af Nørre Havnegade er på plads,
- parkeringshuset solgt til Bitten og Mads Clausens Fond

Byens Havn blev officielt indviet ved en folkefest den 28. juni 2019.

Sønderborg Kommune er udtrådt af Havneselskabet ved udgangen af 2019.

Private bygherrer fortsætter arbejdet med boliger og kontordomicil på den nordlige del af arealet. Her kan nævnes, at forslag til lokalplan 4.2-23 Nordgrunden – etageboliger på Sønderborg Nordhavn blev godkendt af Byrådet d. 25. november 2020. Lokalplanen muliggør 2 byggerier. Et byggeri med 14-18 individuelle lejligheder fordelt på fire etager. Den anden bebyggelse vil bestå af et seniorfællesskab med 40 individuelle lejemål fordelt på tre bygninger i 5-7 etager.

Bæredygtighed og Project Zero

Project Zero er videreført som Fyrtårnsprojekt i Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21.

Af væsentlige elementer i arbejdet med bæredygtighed og ProjectZero, kan nævnes:

- Godkendelse af Project Zeros Roadmap 2025, som indeholder delmål og handlinger, der skal gøre Sønderborg CO₂- neutralt i 2029.
- Godkendelse af Klima- og Energihandleplan 2019-2025.
- Revidering af Bæredygtighedspolitikken med tilhørende handleplan.
- Aflæggelse af CO₂- og energiregnskab. For Sønderborg Kommune som virksomhed, er der i perioden 2007 til 2019 sket en reduktion af CO₂ udledningen på 55,7 %. For Sønderborgområdet som helhed, er der opnået en samlet reduktion på 38,3%.
- Beslutningen om at udvikle det tidligere militære øvelsesteræn på Kær Vestermark til et lokalt og nationalt Center for Verdensmål gennem partnerskaber. Center for Verdensmål samler og formidler FN's 17 verdensmål for en bæredygtig verden. Det bliver et samlingspunkt for borgere i alle aldre, virksomheder, foreninger og offentlige institutioner, hvor bæredygtige projekter og innovative løsninger vises frem, og nye idéer skabes. En række lokale og nationale partnere er gået sammen om at vise bæredygtige og innovative løsninger på nutidens og fremtidens bæredygtige samfund. Centeret i det 140 hektar rekreative naturområde viser, hvordan målene udfoldes i hverdagen, og hvordan vi hver især kan tænke og handle bæredygtigt i vores dagligdag. Centret er en katalysator for bæredygtighed – og her gøres Verdensmål til Hverdagsmål.

Renovering af de eksisterende bygninger er påbegyndt i efteråret 2020.

- Afholdelse af arrangementer i regi af ProjectZero. Blandt andet to "Kom godt fra start i dit nye hus" arrangementer for førstegangskøbere i samarbejde med Energistyrelsen i 2018, samt et arrangement for sommerhusejere (139 deltagere), hvor emnet var "Energirigtige sommerhuse og grøn turisme". Arrangementet blev gennemført i samarbejde med Energistyrelsen i 2019. Informationsmøder fysisk/online om Energirenoveringspuljerne 2020/2021
- Afholdelse af seks borgerarrangementer i 2019 om bæredygtighed i forbindelse med "Global Goal – Danmark for målene" med temaer som "sundhed for alle", "genbrug og cirkulær økonomi" m.fl.
- Afholdelse af international erhvervskonference Impact the Future den 11. november 2020 på Alsion. Næste konference afholdes 1. juni 2021
- 17. juni 2020 godkendte Økonomiudvalget DK2020 Sønderborg – Climate Action Plan for Sønderborg Kommune. Planen integrerer tre spor: Bæredygtighed, klimatilpasning og reduktion af klimagasser. Klimaplanen er udarbejdet i samarbejde med ProjectZero og Sønderborg Forsyning.

Tour de France

Sønderborg Byråd besluttede i december 2015 at give tilsagn om at indgå i et samarbejde med Erhvervsministeriet og andre private og offentlige partnere med henblik på at få Tour de France Grand Départ til Danmark.

I februar 2019 kunne det offentliggøres, at Touren kommer til Danmark med Sønderborg som målby for 3. etape. I forbindelse hermed blev I/S Grand Départ Copenhagen Denmark formelt etableret som den organisatoriske ramme omkring løbet i Danmark. Selskabet ejes af Erhvervsministeriet, København, Roskilde, Nyborg, Vejle og Sønderborg Kommuner. Borgmesteren er medlem af bestyrelsen.

Arbejdet med planlægningen omkring løbet er i fuld gang. Byrådet har godkendt det overordnede kommissorium for opgaven, nedsat en politisk styregruppe og afsat midler til afvikling af de forpligtelser, der følger af kontrakten med A.S.O. og I/S Grand Départ Copenhagen Denmark.

Hjemmesiden www.sonderborg.dk/tour er lanceret i efteråret 2019.

Som følge af Covid-19 er Tour de France i Danmark udskudt til 2022. Arbejdet med planlægningen fortsætter.

Lufthavn

Sønderborg Kommune har de seneste år undersøgt mulighederne for at bygge en ny og tidsvarende lufthavn, da den nuværende terminalbygning er nedslidt og ikke lever op til de moderne krav, som sikrer, at politi- og toldmyndigheder kan passe deres arbejde. Byrådet har derfor i budget 2019-22 afsat i alt 75 mio. kr. over tre år fra 2019 til nødvendige investeringer i lufthavnen under forudsætning af, at der i samarbejde med private investorer findes 100 mio. kr. til en ny terminalbygning.

For at forberede lufthavnen til en udvidelse med flere passagerer og flere ruter har Byrådet, efter Erhvervsudvalgets anbefaling, den 18. december 2019 besluttet, at der skal stiftes et aktieselskab, som har til formål at eje og drive Sønderborg Lufthavn. B&MC Holding er efterfølgende blevet medejer af selskabet den 7. december 2020 med 50,1% af aktierne med det formål at byde på lufthavnen i et kommunalt udbud. Selskabet vandt udbuddet og overtager driften, når selskabet har fået Trafik-, bolig og byggestyrelsens godkendelse til at drive lufthavn. Dette forventes at ske i første kvartal 2021.

Sønderborg Kommune yder i årene 2021, 2022 og 2023 en samlet kommunal driftsstøtte på 34,1 mio. kr. til dækning af forventet underskud. Eventuelt restbeløb skal tilbagebetales til kommunen.

Organisation og medarbejdere

Med henblik på at øge trivslen blandt Sønderborg Kommunes medarbejdere, gennemføres en trivselsmåling blandt Sønderborg Kommunes medarbejdere hvert 3. år. Senest blev trivselsmålingen gennemført i foråret 2020. Hovedkonklusionen for trivselsmålingen 2020 er, at medarbejdertilfredsheden og trivslen er gået frem siden målingen i 2017. Med en score på 5,9, hvor 7 er det højeste, er medarbejdertilfredsheden øget fra trivselsmålingen i 2017, hvor scoren var på 5,6. Økonomiudvalget blev orienteret i maj 2020. Arbejdet med trivselsmålingens resultater foregår herefter i de enkelte afdelinger, hvor der udarbejdes handleplaner og aftales konkrete indsatser i MED-udvalgene, på baggrund af de lokale resultater.

Sygefravær

Sygefravær 2018						
Forvaltning	Årsværk	Fravær sygdom (syg/§56) dage	Arbejdsskade dage	Sygefraværdsdage i alt	Nedsat tjeneste, Arb.skade Delvist syg dage	Sygefraværs %
Børn, Uddannelse og Sundhed	2.217	29.509	175	29.684	3.310	5,2
Teknik og Miljø	474	6.835	45	6.880	611	4,8
Kommunaldirektørens Stabe	116	934	0	934	27	3,0
Kultur og Erhverv	114	114	114	114	114	113,7
Job og Velfærd	2.374	34.377	632	35.009	3.629	5,9
Økonomi	93	932	0	932	51	3,3
I alt	5.397	73.595	886	74.481	7.761	5,3

Sygefravær 2019						
Forvaltning	Årsværk	Fravær sygdom (syg/§56) dage	Arbejdsskade dage	Sygefraværdsdage i alt	Nedsat tjeneste, Arb.skade Delvist syg dage	Sygefraværs %
Børn, Uddannelse og Sundhed	2.181	28.915	98	29.013	4.530	5,2

Teknik og Miljø	477	7.097	46	7.143	646	4,7
Kommunaldirektørens Stabe	111	664	0	664	87	2,3
Kultur og Erhverv	120	847	0	847	126	2,7
Job og Velfærd	2.361	32.865	538	33.403	3.348	5,6
Økonomi	91	756	0	756	52	3,3
I alt	5.341	71.145	682	71.827	8.789	5,2

Sygefravær 2020						
Forvaltning	Årsværk	Fravær sygdom (syg/§56) dage	Arbejdsskade dage	Sygefraværdsdage i alt	Nedsat tjeneste, Arb.skade Delvist syg dage	Sygefraværs %
Børn, Uddannelse og Sundhed	2.101	26.945	533	27.478	3.714	5,0
Teknik og Miljø	482	7.804	87	7.891	459	4,8
Kommunaldirektørens Stabe	110	552	0	552	1	1,9
Kultur og Erhverv	117	629	0	629	118	2,2
Job og Velfærd	2.409	31.985	324	32.309	3.765	5,5
Økonomi	95	512	0	512	220	2,9
I alt	5.315	68.426	944	69.370	8.277	5,0

Note: data for 2018-2020 er trukket 7. januar 2021

Personale og organisation

Nedenfor ses udviklingen i det samlede antal fuldtidsstillinger under Økonomiudvalget.

Antal fuldtidsansatte	2017 (jan- dec)	2018 (jan- dec)	2019 (jan- dec)	2020 (jan- dec)
Økonomiudvalget	918	829	827	811

Note: data for 2017-2020 er trukket 7. januar 2021

Nedgangen i antallet af administrative medarbejdere skyldes dels:

1. Organisationsændringer, effektiviseringer og besparelser på ledelse og administration.
2. Korrektion og validering af konteringspraksis.

Arbejdet med LEAN er et centralt tema i kommunens vedvarende fokus på effektivisering og optimering af arbejdsgange. Med henblik på at understøtte forvaltningernes fortsatte arbejde med LEAN, godkendte Økonomiudvalget den 25. september 2019, at der oprettes et centralt LEAN-Kontor med organisatorisk forankring i HR og Arbejdsmiljø pr. 1. januar 2020. Med udgangen af 2020 er LEAN-kontoret i drift og bemandet med 1 medarbejder. Leankonsulenten har været involveret i 14 påbegyndte leanprojekter. Endvidere er der på nuværende tidspunkt lavet aftaler om 16 kommende processer med forventet start primo 2021.

Sønderborg Kommune har arbejdet med afbureaukratisering og forenkling af styringsgrundlaget. I den forbindelse anvendes "styringstrekanten", som er indeholdt i Byrådets Vision og Planstrategi 2018-21. Styringstrekanten skal sikre sammenhæng mellem strategier, politikker og planer og sikre, at Kommunens politikker, planer og handlinger understøtter Byrådets Vision 2018-21 og visonens seks fokusområder. Samtidig er der sket en forenkling af styringsdokumenterne.

Økonomi

Driftsvirksomheden			
	2018	2019	2020
Politikområde	Regnskab	Regnskab	Forbrug pr. 21/1 2021
1001 Demokrati	14.075.079		
1002 Personale	63.498.272		
1004 Klima og energi	1.854.502		
1005 Bosætning og byggeri	25.177.771		
1006 Erhverv og turisme	461.054		
1007 Natur og miljø	22.338.539		
1008 Veje og trafik	15.161.652		
1009 Forsyning	-16.074		
1010 Kultur, idræt, netværk, landdistrikter	10.422.524		
1011 Integration	21.173		
1012 Borgerservice	17.257.305		
1013 Sundhed og forebyggelse	1.257.273		
1014 Dagtilbud til børn og unge	7.085.404		
1015 Undervisning	691.867		
1016 Børn med særlige behov	21.503.760		
1018 Forsørgelse og beskæftigelse	104.579.911		
1020 Kommunale ejendomme	-28.150.873		
1021 Social/Senior, myndighed inkl. Hjælp	42.390.305		

1023 Plejecentre og dagtilbud til ældre	319.474		
1024 Ledelse, IT, kommunikation, administration	226.491.205		
02 Politisk og adm. organisation		301.351.304	321.050.157
03 Kommunale ejendomme		-29.446.308	-27.420.674
04 Turisme og Landdistrikter		1.724.354	1.530.940
05 Bosætning og byggeri		24.489.419	26.160.422
06 Erhverv		0	0
07 Natur, Klima og Forsyning		29.074.740	34.361.541
08 Veje og trafik		16.226.154	16.226.610
09 Senior		42.992.963	42.990.620
10 Kultur, Idræt og Fritid		14.553.243	9.845.695
11 Integration		30.135	15.717
12 Borgerservice		16.323.009	16.496.689
13 Sundhed og forebyggelse		1.317.476	1.323.683
14 Dagtilbud til børn		5.410.302	2.307.054
15 Undervisning		17.678	1.171.228
16 Børn med særlige behov		22.164.182	27.313.348
18 Forsørgelse og beskæftigelse		102.871.779	102.521.866
Økonomiudvalget i alt	546.420.123	549.100.430	575.894.897

Note: data udtrukket 21. januar 2021

Anlægsvirksomheden			
	2018	2019	2020
Politikområde	Regnskab	Regnskab	Forbrug (Forbrug pr. 21/1 2021)
1004 Klima og energi	-2.178.333		
1005 Bosætning og byggeri	6.778.338		
1006 Erhverv og turisme	915.346		
1007 Natur og miljø	3.974.953		
1008 Veje og trafik	2.589.674		
1010 Kultur, idræt, netværk, landdistrikter	1.277.925		
1020 Kommunale ejendomme			
1024 Ledelse, IT, kommunikation, administration	7.274.529		
02 Politisk og adm. organisation		7.242.543	8.478.631
03 Kommunale ejendomme		32.976.177	7.347.661
04 Turisme og Landdistrikter		1.213.398	1.362.936
05 Bosætning og byggeri		1.468.408	-8.352.604
06 Erhverv		-4.339.771	306.969
07 Natur, Klima og Forsyning		3.011.683	609.066
08 Veje og trafik		4.055.539	779.362
10 Kultur, Idræt og Fritid		4.351.697	409.977
Økonomiudvalget i alt	20.632.431	49.979.674	10.941.998

Note: data udtrukket 21. januar 2021

Sønderborg Kommune
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk